EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.7.2026
COM(2026) 389 final

2026/0216 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet

(Nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas)

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén i samband med det planerade antagandet av gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. EES-avtalet

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*) säkerställer lika rättigheter och skyldigheter på den inre marknaden för medborgare och ekonomiska aktörer i EES. EES-avtalet gör det möjligt att införliva EU-lagstiftning om de fyra friheterna i alla 30 berörda stater, dvs. EU:s medlemsstater samt Norge, Island och Liechtenstein. Avtalet omfattar även samarbete på andra viktiga områden såsom forskning och utveckling, utbildning, socialpolitik, miljöfrågor, konsumentskydd samt turism och kultur, vilka gemensamt benämns ”angränsande och övergripande politikområden”. EES-avtalet trädde i kraft den 1 januari 1994. Europeiska unionen och dess medlemsstater är parter i EES-avtalet.

2.2. Gemensamma EES-kommittén

Gemensamma EES-kommittén ansvarar för förvaltningen av EES-avtalet. Kommittén är ett forum som gör det möjligt att utbyta åsikter om frågor som rör EES-avtalets funktion. Besluten fattas i samförstånd och är bindande för parterna. På EU-sidan är det Europeiska kommissionens generalsekretariat som ansvarar för samordning av EES-frågor.

2.3. Gemensamma EES-kommitténs planerade akt

Gemensamma EES-kommittén förväntas anta gemensamma EES-kommitténs beslut (*den planerade akten*) om ändring av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet.

Syftet med den planerade akten är att i EES-avtalet införliva kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas [1].

Den planerade akten kommer att vara bindande för parterna i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Kommissionen överlämnar det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén till rådet för antagande som unionens ståndpunkt. Efter antagandet bör ståndpunkten läggas fram i gemensamma EES-kommittén så snart som möjligt.

I det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén undantas i viss utsträckning de tre Eftastaterna i EES från tillämpningen av homogenitetsprincipen i artikel 1.1 i EES-avtalet med motiveringen att det saknas ett befintligt gasnät av betydelse i dessa länder, vilket går utöver vad som kan anses vara rent tekniska anpassningar i den

[1] Kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 av den 26 mars 2014 om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas (EUT L 91, 27.3.2014, s. 15).

mening som avses i rådets förordning (EG) nr 2894/94[2]. Unionens ståndpunkt bör därför fastställas av rådet.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet ”akter med rättslig verkan” omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”.[3]

4.1.2. Tillämpning i det aktuella ärendet

Gemensamma EES-kommittén är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen EES-avtalet. Den akt som ska antas av gemensamma EES-kommittén utgör en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar överenskommelsens institutionella ram. Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning (EG) nr 2894/94.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning (EG) nr 2894/94 är främst beroende av den materiella rättsliga grunden för den EU-rättsakt som ska införlivas i EES-avtalet.

Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella ärendet

Eftersom gemensamma EES-kommitténs beslut införlivar kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 i EES-avtalet bör den materiella rättsliga grunden för detta rådsbeslut vara densamma som för den akt som ska införlivas. Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 95 i EUF-fördraget.

---

[2] Rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EGT L 305, 30.11.1994, s. 6).

[3] Domstolens dom av den 7 oktober 2014 i mål C-399/12, Tyskland/rådet, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 95 i EUF-fördraget jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget och artikel 1.3 i rådets förordning (EG) nr 2894/94.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom gemensamma EES-kommitténs akt kommer att ändra bilaga IV (Energi) till EES-avtalet bör den offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* när den antagits.

2026/0216 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande en ändring av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet

(Nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 95 jämförd med artikel 218.9,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet[4], särskilt artikel 1.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet[5] (*EES-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1994.

(2) Enligt artikel 98 i EES-avtalet får gemensamma EES-kommittén besluta att ändra bland annat bilaga IV (Energi) till EES-avtalet.

(3) Kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas[6] bör införlivas i EES-avtalet.

(4) Bilaga IV (Energi) till EES-avtalet bör därför ändras i enlighet med detta.

(5) Unionens ståndpunkt i gemensamma EES-kommittén bör därför grunda sig på det utkast till beslut som åtföljer det här beslutet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande den föreslagna ändringen av bilaga IV (Energi) till EES-avtalet ska baseras på det utkast till beslut av gemensamma EES-kommittén som åtföljer det här beslutet.

---

4 EGT L 305, 30.11.1994, s. 6.

5 EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

6 Kommissionens förordning (EU) nr 312/2014 av den 26 mars 2014 om fastställandet av nätföreskrifter för balansering av överföringsnät för gas (EUT L 91, 27.3.2014, s. 15).

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande